

תרגיל בית 4 מבוא לחוגים ומודולים 88-212 סמסטר ב' תשפ"א

שאלה 1.

א. הוכיחו שהחוגים הבאים איזומורפיים

$$R = \mathbb{F}_2[x]/\langle x^2 \rangle, \quad S = \mathbb{F}_2[x]/\langle x^2 - 1 \rangle$$

ב. הוכיחו שהחוגים הבאים לא איזומורפיים

$$R = \mathbb{Q}[x]/\langle x^2 \rangle, \quad S = \mathbb{Q}[x]/\langle x^2 - 1 \rangle$$

ג. הוכיחו שהחוגים הבאים איזומורפיים

$$R = \mathbb{C}[x, y]/\langle xy - 1 \rangle, \quad S = \mathbb{C}[x, y]/\langle x^2 + y^2 - 1 \rangle$$

שאלה 2. יהי $\mathbb{H}$ חוג הקוטרניונים של המילטון.

א. הוכיחו כי $\mathbb{H}$ אינו איזומורפי לחוג $M_2(\mathbb{R})$. שימו לב שזה מפתיע, כי שניהם חוגים פשוטים ושהם איזומורפיים כמרחבים וקטוריים מעל $\mathbb{R}$ (שניהם מממד 4).

ב. רשות: הוכיחו שהחוג

$$R = \left\{ \begin{pmatrix} x & y \\ \bar{y} & \bar{x} \end{pmatrix} \mid x, y \in \mathbb{C} \right\}$$

איזומורפי לחוג $M_2(\mathbb{R})$. רמז: הראו שהחוגים האלו צמודים כתת-חוגים של $M_2(\mathbb{C})$. בדרך אחרת, למי שמכיר, מצאו מערכת של יחידות מטריצה ובנו את האיזומורפיזם ביניהם בעזרתה.

שאלה 3. ראינו שעבור קבוצה X , אז $(P(X), \Delta, \cap)$ הוא חוג בוליאני. בתרגיל בית 1 הוכחתם שכל חוג בוליאני הוא חילופי. ננסה להוכיח את הכיוון ההפוך: כל חוג בוליאני A משוכן בחוג מן הצורה $(P(X), \Delta, \cap)$.

א. הוכיחו שלכל $a \in A$ מתקיים $a + a = 0$ (ובפרט המאפיין של A הוא 2).

ב. הוכיחו שהשדה היחיד שהוא גם חוג בוליאני הוא $\mathbb{F}_2$.

ג. הוכיחו שלכל אידאל מקסימלי $M \triangleleft A$ מתקיים $A/M \cong \mathbb{F}_2$.

ד. יהי $M \triangleleft A$ אידאל מקסימלי ויהי $a \in A$. הוכיחו כי $a \in M$ או $1 - a \in M$, אבל לא שניהם.

ה. יהי $a \in A$, $a \neq 0$. הוכיחו שקיים אידאל מקסימלי $M \triangleleft A$ שאינו מכיל את a .

ו. תהי X קבוצת כל האידיאלים המקסימליים של A . הוכיחו שההעתקה $\varphi: A \rightarrow (P(X), \Delta, \cap)$ השולחת איבר $a \in A$ לקבוצת כל האידיאלים המקסימליים שלא מכילים אותו היא שיכון של חוגים.

שאלה 4. יהי R חוג, ויהי $P \triangleleft R$ אידיאל. נזכר ש- P הוא ראשוני אם לכל $A, B \triangleleft R$ המקיימים $AB \subseteq P$, אז $A \subseteq P$ או $B \subseteq P$. הוכיחו שתנאים הבאים שקולים:
א. P הוא ראשוני.

ב. לכל $a, b \in R$ אם מכפלת האידיאלים הראשיים $\langle a \rangle \langle b \rangle \subseteq P$, אז $a \in P$ או $b \in P$.

ג. לכל $A, B \triangleleft_l R$ אידיאלים שמאליים המקיימים $AB \subseteq P$, אז $A \subseteq P$ או $B \subseteq P$.

ד. לכל $A, B \leq_r R$ אידיאלים ימניים המקיימים $AB \subseteq P$, אז $A \subseteq P$ או $B \subseteq P$.

שאלה 5. יהי R תחום שלמות.

א. הוכיחו כי $R \times R \triangleleft R \times \{0\}$ הוא אידיאל ראשוני.

ב. לכל $n \in \mathbb{N}$ מצאו חוג שיש לו בדיוק n אידיאלים ראשוניים נאותים. רמז: הסעיף הקודם עם תחום שלמות מיוחד.

שאלה 6. יהי $f: R \rightarrow S$ הומומורפיזם של חוגים חילופיים, ויהי $I \triangleleft S$ אידיאל ראשוני. הוכיחו כי $f^{-1}(I) \triangleleft R$ הוא אידיאל ראשוני.

הסיקו את המקרה הפרטי שבו R הוא תת-חוג של S ו- f היא השיכון הטבעי: אם $I \triangleleft S$ אידיאל ראשוני, אז $I \cap R$ הוא אידיאל ראשוני של R .

שאלה 7. יהי R חוג חילופי. הוכיחו שחיתוך שני אידיאלים מקסימליים שונים של R אינו אידיאל ראשוני.

שאלה 8. יהי R חוג חילופי. הוכיחו שכל אידיאל ראשוני מכיל את כל האיברים הנילפוטנטיים. הסיקו מכך שהקבוצה של כל האיברים הנילפוטנטיים מוכלת בחיתוך של כל האידיאלים הראשוניים. (למעשה יש שיוויון!)

בהצלחה!